מוסדות יגל יעקב חולון

עלון מס' 689
פרשת שופטים
ו' באלול תשע"ט

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג **יוסף מוגרבי** שליט"א

כבר יורדים!

השמש הקופחת, הרעב והצמא רק הגבירו את מדד הלחץ אצל הילדים הפעוטים. כאשר הגיע סוף סוף האוטובוס לתחנה, האיצה האם להזדרז ולעלות מהר מהר. הציפיה והתקוה להגיע לביתם הממוזג והנעים כעבור כשבעים דקות היוו משב רוח מרענן, ביום החם ביותר בשנה. הזעטוטים שהחלו לריב ביניהם והמזגן שדוקא באותו היום סרב למלא את יעודו רק חיממו את האוירה, אולם למרבה הפלא מי שנשארה נינוחה ורגועה, שקטה ושלוה היתה אימם. "כבר יורדים!", "כבר יורדים!", נשמע קולה ברמה מדי דקות ספורות, הרגעה שפעלה את פעולתה עד "לפעולה" הבאה של הזעטוטים! אחים יקרים, במה הדברים אמורים? בפרשתינו כתוב "כי תצא למלחמה על אויבך", לרמוז על האויב הנצחי זהו יצא הרע של האדם! ובמה גדול כוחו ורב חיילו "וראית סוס ורכב עם רב ממך". יצר הרע מקשקש לו כל העת, תראה את השכנים כמה מצליחים ומשגשגים, כל שנה מכונית חדשה קונים, את הדירה משפצים ומרבים בנכסים. ואתה, עדין עם אותה "טרנטה", עד שידביקו לה מדבקה "קונה רכבים לפירוק", ואזי רע ומר יהיה גורלה! אכן, יודע הוא יצר הרע, לנגוע בנקודות רגישות כל כך, לזרות מלח על הפצעים, ולשלוח חיצים רעילים וממיתים!! ומה נענה לו, מה נאמר, והיכן נמצא פתח תקוה? מסיים הפסוק ואומר: "... לא תירא מהם כי ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים!". אם אך נזכור היטב ונזכיר "כבר יורדים!", "כבר יורדים!", ואזי את המלך מלכי המלכים פוגשים, ושם לא יענין אלו קניינים גשמיים וחולפים רכשנו והחלפנו, שם מדברים המעשים הטובים, תורה ומצוות, הם "המאן דאמר" האמיתי שילוו אותנו, לנצח נצחים, ובפרוזדור - העולם החולף, רק מחכים ואת הנסיעה מעבירים ולא מתחילים לשפץ את האוטובוס שהרי "כבר יורדים!". נפנים את המסר החשוב ונזכה לדעת היכן ובמה להשקיע את עיקר כוחנו ומירצנו עד בוא יבוא גואל במהרה בימינו, אמן!

זמני כניסת ויציאת השבת

	ת"א	י-ם	חיפה	ב"ש
כניסת שבת	18:39	18:22	18:29	18:39
יציאת שבת	19:35	19:33	19:35	19:34
רבינו תם	20:10	20:13	20:10	20:09

הפטרת השבוע
אנכי אנכי (ישעיה נ"א)

שיחת השבוע

"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, ושפטו את העם משפט צדק". בספר "דרכי חיים" הובא מעשה נפלא על משפט צדק של רב בישראל, סיפור שצופן בחובו גם מוסר השכל נוקב ומעורר. מעשה בעשיר נדיב וירא שמים, שגידל יתום בתוך ביתו. האכילו והשקהו, הלבישו והנעילו, השיאו אישה, קנה לו דירה, מילא אותה בכל טוב, ואף קנה לו כירכרה, שיפרנס את משפחתו בכבוד. לא זו בלבד, אלא בכל פעם שהיה זקוק לנסיעה היה מזמין את היתום ומשלם שכרו בעין יפה. פעם קרא העשיר ליתום, ואמר: "ראה, עלי לנסוע בעסקי מסחרי למקומות חדשים וארצות רחוקות. האם תיאות לשמש כעגלון במסעי?". נקב בסכום נכבד, והיתום הסכים ברצון. נסעו מעיר לעיר, ממחוז למחוז וממדינה למדינה. הגיעו לארץ רחוקה וזרה, ולנו שם במלון. באמצע הלילה בא היצר הרע ופיתה את היתום. לחש באוזניו: "עד מתי תהיה עגלון, מתי תהיה גם אתה לאדון?". מה עשה, קם ממיטתו ולבש את בגדי אדוניו. את בגדיו הניח ליד מיטת האדון, ובאשמורת הבוקר פתח פיו בגערות: "קום, עצל, עד מתי תשכב, עד מתי תאכל לחם חסד?!". פילבל העשיר בעיניו, וחשב שהוא עדיין חולם. משרתו עומד מעליו, לבוש בבגדיו שלו, וגוער בו! והמשרת פקד: "קום, עצל, והתלבש!". אמר לו: "תן לי את בגדי, ואלבשם!". צחק היתום: "וכי משרתך אני? הן בגדיך למראשותיך, קום ולבש ותכין מהר את העגלה לנסיעה, כי עוד רחוקה הדרך לפנינו!". משהתמהמה - איים להכותו! בעל קורחו קם ולבש את בגדי משרתו. נטל את השוט וישב על דוכן העגלון, משך במושכות, ובן טיפוחיו השתרע במרכבה ולא פסק מלהמטיר פקודות. בכה העשיר במר נפשו, כי ברגע אחד איבד הכל. כך נסעו יום ויומיים, שבוע ושבועיים, כשהאדון משרת כעגלון ונפשו קצה בחייו. אמר לעצמו: הרי אני גידלתי את הנער מקטנותו, נתתי לו הכל, לא חסכתי ממנו מאומה. הזו התודה המגיעה לי? הזו הכרת הטוב?! הגיעו לעיר אחת, ו"האדון" נכנס בלווית "משרתו" ליקרה שבאכסניות וביקש חדר מרווח עבורו. "משרתו" יכול לישון בחצר, ליד האורוות... פנה העשיר בכפיפות קומה לפיתתו, וכעבור שעה קלה, כשהיתום עלה לחדרו, חמק אל הרחוב. ראה זקן הדור צורה והשיח בפניו את ליבו, ביקש את עצתו. אמר לו: "אל תירא, יש לנו כאן רב גדול, נבון וחכם. אלך אליו ואשאל את פיו". "לך", אמר העשיר, "ויברכך האלוקים". בבוקר, התדפקו שלוחי בית הדין על דלת המלון: הרב ציוונו להביא בפניו את האורחים שבאו לכאן הלילה, להתייצב בפניו לדין תורה! חרד "העשיר" המתחזה. דין תורה? מה לו ולרב?! אך אין מסרבים להזמנת הרב. עלה עם "משרתו" לבית הדין. הושיבם בחדר המבוא והורם לחכות ולהמתין. הדלת נפתחה, והרב קרא: "העגלון"! מיד זע היתום, קם, הבין שטעה, ושב למקומו. אבל היה זה רגע קט מאוחר מידי... הרב נתן בו עיניו ואמר: "כן, אליך הכוונתי!". אמר: "אבל אני... אינני העגלון, הוא העגלון!". "בוא, היכנס לחדרי", הורה הרב. כשנכנס, הצליף עליו בשבט לשונו. לא העיז פניו כנגד הרב, והרב קרא לעשיר שילבש את בגדיו ויטול את רכושו. סיפור זה הובא בספר "אהבת חיים", וסיימו במילים: "מפה למדנו כוח הצדיקים האמיתיים, איך היו מוציאים דין אמת וצדק לאור". אמת ויציב, יש כאן התגלמות: "ושפטו את העם משפט צדק". אבל כשנעיין בסיפור נמצא בו משל נוקב, המעורר למחשבות - ומי יתן, ויעורר גם למעשים! הקדוש ברוך הוא שלח לעולמנו את הנשמה, חלק אלוק ממעל, אצילה ומרוממת, כדי להתעשר בתורה, במצוות ובמעשים טובים. אבל הנשמה כשלעצמה, רוחנית היא, זקוקה ל"משרת", הוא הגוף, ועליה לספק לו את צרכיו. אכילה, שתיה, לבוש, מעון - הכל. אך נורא הוא, כאשר ה"משרת" הופך לאדון, ומכניע תחתיו את אדוניו. כאשר כל ההידורים והמשאבים מכוונים לצרכי הגוף, והנשמה ניזונת מפירורים... הבה נשיב לנשמה את בכורתה!

(מעיין השבוע)

מטעמים לשבת
חידושים לפרשת השבוע

"שופטים ושוטרים תיתן לך בכל שעריך" (טז,יח)

רבינו "אביר יעקב" אבוחצירא זצ"ל הביא דברי הזוהר הקדוש על הפסוק "כי מלאכיו יצוה לך לשמורך בכל דרכך", שהקדוש ברוך הוא מוסר לאדם שני מלאכים שידריכוהו בדרך ישרה ויזהירוהו מעברה, אבל אם האדם מטמא נשמתו, מלאכיו נוטשים אותו. וזהו שנצטוינו: "שופטים ושוטרים" אלו אותם שני מלאכים המורים לטוב ומרחיקים מרע, "תתן לך בכל שעריך", תראה שילווך בכל מעשיך ושלא תחטא באחד מאבריך, "אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטיך", כי ה' נתנם להורותך וליסרך, וראה שלא תרחיקם ממך במעשיך!

(מעיין השבוע)

"למען תזויה וירשת" (טז,כ)

מרן החיד"א זצ"ל הביא דברי רבינו אפרים זצ"ל, כי "וירשת" אותיות "ותשרי". וכך הצעו של הכתוב: "צדק צדק תרדוף", תן צדקה, ותחזור ותיתן, עוד ועוד, כדי שבחודש תשרי תכתב לחיים טובים. שהרי הצדקה היא מן הדברים המעבירים את רוע הגזרה, וכל המרחם על הבריות, מרחמין עליו מן השמים בכפל כפלים!

(מעיין השבוע)

"לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל" (יז,כ)

ידוע הדבר ומפורסם הענין, שאדם שהוא גאה, אין הוא שומע לקול חכמי ישראל, כיון שחושב עצמו חכם גדול יותר מכל החכמים, ואינו חפץ שיכתיבו לו מה לעשות ואיך להתנהג, אבל אדם שהוא עניו, שומע הוא לקול החכמים. וזהו שאמר הכתוב: "לבלתי רום לבבו מאחיו", שאם לא ירום לבבו ולא יתגאה, יזכה שיקוים בו: "ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל" - אינו יסור מהתורה ומהמצוות ומחכמי ישראל. והדגיש הכתוב "ימין ושמאל", על דרך הכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", שמדבר שם על שמיעה לחכמי ישראל, ולכן אמר כאן על אותו משקל "ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל", דהיינו שלא יסור מהמצוה ולא יסור מחכמי ישראל, אלא ישמע בקולם ולא יסור מדבריהם ימין ושמאל...

(תורת הפרשה)

"ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל" (יז,ד)

דברי התורה מפי הצדיק האמיתי נאמרים כפי שהם מושפעים עליו מן השמים, במגמה להחדיר אמונה ויראת שמים בלבותיהם של ישראל. אולם דברי תורה מוכנים ונאים, לו יהיו גם אמיתיים, אינם משיגים את מטרתם וממילא אינם עולים לרצון לפני השם יתברך. וכך פירש הרבי מלובלין זצ"ל: "ודרשת היטב" - יכולה דרשתך להיות טובה - "והנה אמת" - ואפילו אם דבריך יהיו דברי אמת, הרי אם "נכון הדבר" - שהכנות וערכת לך את הדברים לפני כן, למען יהיו נאים ונעימים לאוזן - "נעשתה התועבה הזאת" - הרי זו בבחינת תועבה ואין הדברים יכולים לפעול על השומעים...

(מעינה של תורה)

סיפור לשבת

מעשה שהיה בתימן לפני כשישים שנה. **מארי סאלם תנעמי זצ"ל** היה רב גאון וצדיק חכם בנגלה ובנסתר. עניו ואהוד על כל בני מחוז חראז. כל יהודי האזור שיחרו לפתחו ונהנו ממנו עצה ותושיה, ברכה וישועה. תפילותיו נענו בשמים לריפוי חולים ופקידת עקרות, וידיו רב לו במופתים וסגולות. באחד מימי ראשון בשבוע, שלח שליחים לכל עיירות המחוז להודיע בשמו שלמחרת, יום שני, נקבע יום תענית כללי. על כולם לצום בו ולהתכנס בבתי הכנסיות ליום של תפילה וזעקה, צדקה ותשובה. הרצים יצאו דחופים וכל יהודי המחוז קיימו וקיבלו עליהם את יום התענית מבלי להרהר אחר רבם. מבלי לשאול למה ועל מה. כל היום התכנסו בבתי הכנסיות שפכו שיח תחנון לפני בוראם, פשפשו במעשיהם ושבו בתשובה. רק למחרת היום הובהרה להם סיבת יום התענית ופעולתו. בעיר המחוז מנאז'ה היה מחסן תחמושת וחומרי נפץ של הצבא, בסמוך לשכונת היהודים ולבית הכנסת. בבוקרו של יום שלישי נשמעה לפתע התפוצצות עזה ואדירה שזיעזעה את כל האזור. התפוצצות זו היה בכוחה להרוס חלילה את כל שכונת היהודים. בנס, התמוטט גג המחסן ונפל פנימה, והחניק את הדף הפיצוץ. כך לא אירע ליהודים כל רע. והבינו הכל שנס גדול היה פה בזכות התשובה והצום של יהודי האזור, ובזכות הצדיק הקדוש מארי סאלם תנעמי זצ"ל שחזה הכל ברוח קדשו, והקדים רפואה למכה!

E E E.

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". סיפר אדם שעימו היה המעשה: יום אחד עבר ליד בית הכנסת של הגאון **רבי סוסו הכהן זצ"ל**. קרא לו הרב שיכנס להשלים מניין לתפילת שחרית. התנצל ואמר: "רבי, כבר התפללתי, ועתה עלי לנסוע לעבודתי, מחוץ לעיר, וההסעה מגיעה בעוד כחמש דקות. אם אפסיד אותה, אפסיד יום עבודה!". אמר לו הרב: "בוא, האוטובוס ימתין לך!". אמר בליבו: אם לא אשמע לקול הרב, מי יודע מה יקרה לי בדרך. נכנס, וישב בעצבנות ובמתיחות בסמוך לפתח. היה זה יום חמישי, בו יש גם אריכות תחנון וקריאת התורה. לפתע ראה אחד מהפועלים שעבדו עימו במפעל והיה אמור לנסוע באותה הסעה, כשהוא חולף ליד פתח ביתה כנסת. קרא לו ושאל: "האם לא הלכת היום לעבודה?". ענה: "האוטובוס שבא לקחתנו הגיע לתחנה, כולנו עלינו, והוא לא יכול לזוז. הנהג מנסה כל העת להתניעו, ואינו מצליח!, הוא שלח אותי לטלפן למכונאי". אמר לו: "יש לי בקשה: לאחר שתטלפן תעבור כאן, ואסע אתכם". עד שהלה הצליח להתקשר למכונאי, היו כבר לאחר התפילה. הגיעו לאוטובוס החונה. המכונאי הגיע, בדק, ולא מצא כל תקלה. אמר לנהג: "תנסה להתניע". ניסה - והצליח. התברר, שהנהג שכח לסובב את המפתח... והבטחת הרב שהאוטובוס ימתין לו עד שיסיים את תפילתו התקיימה במלואה...

(מעיין השבוע)

נא לשמור על קדושת הגליון | כל הזכויות שמורות למערכת העלון | העלון טעון גניזה

זכו- שכינה ביניהם

חנוך לנער

תבליגו! תשכחו!

מאוד כואב הלב לראות זוגות הנפרדים לבתי הוריהם לשבועות ואף לחודשים בטענות שווא של נפגעתי, הוא הגזים, היא עברה את הגבול וכדו' ואת מי הם מענישים? את עצמם! (ואם ילדים להם הרי שהצלקות חמורות שבעתיים ואחריתם מי ישורנו). וכי איננו יודעים להבליג, לשכוח, לסלוח, מדוע לצעוק ולהדביק את הסיסמא: "לא נשכח, ולא נסלח", הרי אחד אנחנו ואחד בוראינו המצווה אותנו למחול ולסלוח ולעשות הכל בעבור שלום ביתינו, וסיפר רבי משה ליב מסאסוב זצ"ל, ששאל פעם את מורו ורבו רבי שמואל שמלקא זצ"ל: איך מקיימים "ואהבת לרעך כמוך" לאדם שהרע לו מאוד ונפשו מרה וממררת עליו? והסביר לו, הלא כל ישראל נפש אחת הם, אמור מעתה, אם אדם נכשל וחיבל בעצמו בלא דעת ועשה פצע וחבורה ומכה טריה במו ידיו בראשו, האם יחזור ויכה ויקטע את היד שעשתה לו הפצעים, הלא למבוהל ולמטורף ייחשב, אם יוסיף לעצמו כאב על כאבו. כן הדבר הזה מי שהוא באחדות גמורה עם כל אחד מישראל, הן לא ישנא ולא יכה עצמו את עצמו... ומסופר על רבי שאול קנצלנבויגן זצ"ל מגדולי וילנא, שאמרו עליו כי שר השכחה לא היתה לו שליטה עליו, שבעל זכרון נדיר ומיוחד במינו היה, מימיו לא שכח דבר וחצי דבר מכל אשר ראה אי פעם או שקלטו אזניו משהו. יוצא מן הכלל היה, אם מי שהוא חטא נגדו או העליבו - את זה היה שוכח תיכף ומיד.. ואם נלך בדרכיהם של גדולי ישראל, הרי שהשלום והשלוה יהיו מנת חלקינו והשכינה תשרה בינינו לטוב לנו ולבנינו עד עולם.

מובא בספר חינוך הבנים (פרק נ"ח) שידוע הדבר ומפורסם הענין שהורים המחנכים את ילדיהם בחינוך תורני מרויחים הם ריוח נוסף (מלבד החיוב המוטל עליהם לחנכם לתורה וליראת שמים), שזוכים הם לאושר ושלוה בבית, כיון שהנסיון מורה שאותם שחינכו את בניהם בבתי ספר הרחוקים מתורה ומצוות, סבלו מרורות מהתוצאות השליליות ומהתנהגות בניהם. כי חינוך המבוסס על חוקי הגויים והנגררים אחריהם הוציא פרי באושים, כי מלאה הארץ חמס ופשע (ואין כאן המקום לפרט והדבר ידוע לכל). ולעומת זאת אותם הורים שחינכו את בניהם בתלמודי תורה ובישיבות הקדושות ואת בנותיהם בבתי ספר חרדיים, ראו ורואים מהם נחת ושלוה, ועל ידי כך זוכים שהשכינה שורה בביתם וששון ושמחה הן מנת חלקם. וכל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'. גולת הכותרת של מעשה האדם היא מצות החינוך, שיחנך את בניו לתורה וליראת שמים ומידות טובות, ולמדנו זאת מאבי האומה - אברהם אבינו, שנשתבח הוא על מעשה החינוך יותר מעל כל שאר מעשיו, שכך נאמר באברהם (בראשית יח,יט): "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו". עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם, אברהם היה מאכיל ומשקה לכל באי ביתו וגומל חסד עם כל באי העולם, מלמד לבריות אמת ודעת, עמד בנסיון העקידה, ובכל זאת לאחר כל הצדקות והמעשים טובים לא זכה שיאמר לו הקדוש ברוך הוא "כי ידעתיו", אלא בשכר הדבר הזה בלבד - "למען אשר יצוה את בניו"... וכל כך למה? - מפני שכל פרי הבנים הוא לגדלם לתורה ומצוות, שאם חלילה הבנים יהיו רחוקים מתורה ומצוות, ההעדר טוב ממציאות הרע. ומי שזוכה לחנך את בניו לתורה אשריו בעולם הזה וטוב לו לעולם הבא, שכך נאמר במדרש (בראשית רבה מט,ח): "רבי שמעון בן יוחאי אומר: כל מי שיש לו בן יגע בתורה כאילו לא מת, שנאמר: "למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו", את אשר דיבר "אליו" לא נאמר, אלא דיבר "עליו" - עליו ממש". וכל המשתדל בחינוך בניו לתורה אשריו בעולם הזה וטוב לו בעולם הבא, וכל ימיו יהיה שמח וטוב לב. ובפרט אם זכה שבנו נותן שיעורים ודרשות והוא שומע את בנו בשעת השיעור והדרשה, אין לך שמחה גדולה ואמיתית יותר מזה, וזוכה גם לקדש שם שמים, וכמו שאמרו רבותינו בתלמוד (יומא פו.): "ואהבת את ה' אלוקיך" - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו? - אשרי אביו שלימדו תורה, אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמד תורה ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר (ישעיה מט,ג): "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר". נחנך את בנינו לתורה בדרך האמת ונזכה לראות את האושר לטוב לנו ולהם עד עולם.

עשה לך רב

שו"ת ממו"ר הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

E האם לאחר קדושה יש לעמוד ברגליים צמודות עד סוף ברכת האל הקדוש?

כך יעשה.

E האם בברכת כהנים המצוה חלה רק על הכהנים או שגם על ישראל יש מצוה להתברך?

בשו"ת יביע אומר ח"ז (חוא"ח סי' י"ב אות א') הביא מחלוקת ראשונים בזה.

E האם כהן שלא הגיע למצוות רשאי לישא כפיים?

מרן החיד"א בברכי יוסף (סי' קכח ס"ק ט"ז) הביא שהמנהג שהקטן עולה ומברך לשם חינוך.

E מדוע אין ברכת כהנים בתפילות מנחה וערבית?

אין ברכת כהנים בלילה שנאמר: לעמוד בשם ה' לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה. הוקשה ברכת הכהנים לשירות מה השירות ביום אף ברכת הכהנים ביום. ומברכים במנחה רק בתעניות ציבור וסמוך לשקיעה ולא במנחה גדולה.

E בית כנסת שמתקיימים בו מניינים רבים בזה אחר זה, האם הכהן שהתפלל כבר מחויב לעלות לדוכן בכל פעם?

אם נמצא שם, ראוי הדבר לברך את עמו ישראל באהבה.

E האם הש"ץ עונה אמן על ברכת הכהנים?

לא עונה.

E האם מותר לאחל לכהנים בסיום נשיאת כפיים יישר כוח?

נהגו לומר, וכמדומני שדן בזה בשו"ת הר צבי (סי' ס"ב) אם הכהן משיב ברכה אם יש בזה איסור משום בל תוסיף עיין שם.

לעילוי נשמת שרה בת חבצי כא' בניסן תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה

כדי לזכות ב- 5 דקות של תורה עם מו"ר עט"ר שליט"א ניתן לשלוח הודעה בואטסאפ "צרף" לפלאפון: 052-7629145
הבהרה: השימוש באינטרנט ודומיו מסוכן ואסור על פי ההלכה! אנו פונים רק למי שכבר מחזיק באישור והגנה מתאימה לפי ההלכה.

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

E אסור לאישה למרוח משחה על פניה או ידיה לשם עידון העור.

E אסור ליתן לקה על הציפורניים, בין אם היא צבעונית ובין אם היא שקופה.

E מותר לתת מי ורדים ושאר מי בושם על פניו וידיו בשבת, וכן בשיער הראש והזקן יש להקל, אבל אסור לתת מי בושם על בגד או מטפחת.

E מותר להשתמש בספריי של מטהר אויר, וכן בבקבוקי בושם שעל ידי לחיצה בפקק מתפזר מהבושם ומפיץ ריח טוב בידיים או בפנים.

E מותר לנקות את קצות הציפורניים מהלכלוך שבהן, אבל לא יגרד אגב כך מגוף הציפורניים.

E משקפיים אשר צבע הזגוגית שלהם משתנה בהתאם לקרני השמש, שכאשר יוצא מביתו אל הרחוב נעשות כהות, וכשחוזר לבית חוזרות ומתבהרות כזכוכית רגילה - מותר להרכיבן בשבת, ואין לחוש משום צובע.

E כלי אוכל כגון צלחות סכינים ומזלגות שנתלכלכו - מותר לשוטפם לצורך היום, כגון שנשאר לו עדיין סעודה לאכול, אבל לאחר סעודה שלישית אין לשוטפן. וכלי שתיה כגון כוסות וכפיות, שוטפים כל היום, מפני שכל היום ראוי לשתיה אפילו שלא בשעת הסעודה. ואם ברור לו שלא ישתה עוד - אסור להדיחם.

E אם לאחר שאכל סעודה שלישית רוצה הוא לאכול סעודה נוספת, נכון להחמיר שלא לשטוף את הכלים, מפני שיש אומרים שלא התירו להדיח אלא לצורך שלוש סעודות ולא יותר, ומכל מקום אם אין לו כלים אחרים וזקוק הוא להם לאחר סעודה שלישית - יש להקל לשוטפן.

E כלי אוכל שמותר לשוטפם לצורך היום, ההיתר הוא אפילו מליל שבת ליום שבת או לסעודה שלישית. ואם יש לו מערכת כלים נוספת, ראוי ונכון להחמיר שלא לשטוף את המלוכלכים כדי שלא לטרוח בשבת טירחה מיותרת, אלא ישתמש בכלים הנקיים. ומכל מקום אם יש לו כלים יקרים מאוד, שמשתמש בהם רק במקרים מיוחדים, הרי נחשב כאילו אין לו עוד כלים אחרים, ומותר לשטוף את המלוכלכים.

E כלים שנתלכלכו ויש חשש של נמלים, זבובים וחרקים אחרים שיימשכו אליהם, וכן כלי כסף שעלולים להתקלקל אם אל יסיר את שאריות האוכל שבהם, מותר לשרותים במים, גם אם אינו מתכוין להשתמש בהם עוד באותו יום.

E כלים מלוכלכים שקיים חשש שתדבקנה שאריות האוכל בדפנות הכלי, וזה יקשה עליו את ניקוי הכלים במוצאי שבת - מותר לשרותם במים בשבת, כי הרי שריה זו באה רק למנוע שינוי במצב הקיים. אבל אם כבר נדבקו ויבשו שאריות התבשיל בדפנות הכלי, אסור לשרות הכלי במים בשבת, כיון ששריה זו באה להקל על ניקוי הכלי במוצאי היום.

E אסור להשתמש בצמר פלדה או ספוג, וכן בכל דבר שעשוי מחומר ספוגי לניקוי כלי המטבח, וכן בליפה טיבעית או ליפה מלאכותית, דהיינו סיבים שמנקים בהם כלים, אבל מותר להשתמש בליפה העשויה מחומר סינטטי שאינו בולע כלל, אם זיפי הליפה מופרדים זה מזה ואינם צפופים כגון מה שקוראים "ננס".

E מותר לנקות בקבוק תינוק במברשת ששערותיה עשויים מחומר סינטטי ואינן צפופות זו לזו.

E מותר לברור סכינים כפות ומזלגות המעורבים זה בזה לאחר סעודת שבת, ולסדרם כל אחד במקומו הראוי לו, כדי להשתמש בהם בסעודה הבאה, כיון שאין כאן פסולת ואוכל המעורבים זה בזה, שכולם שווים בעיניו.

E כיור (קערת מטבח) שהמים נשפכים לתוכו שנסתם בשבת, ואין המים יוצאים ממנו, אסור לפתוח אותו על ידי משאבת גומי. אבל אם לא נסתם לגמרי והמים יוצאים לאט, ועל ידי המשאבה יזרמו באופן תקין, מותר לעשות כן כשעושה במשאבה בייתית שאין בה מעשה אומן. וכן מותר לערות מים חמים לתוך הכיור שנסתם, כדי שהשומן יותך והמים יזרמו בצורה סדירה.

(השבת והלכותיה)

אור החיים הקדוש

'בני ישראל שולטים על המזלות'

בפרשתינו נאמר 'כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל מְעֹנְנִים וְאֶל קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ'

ומפרש רבינו האור החיים הקדוש על פי דברי הגמרא 'אין מזל לישראל' שהמזל אינו שולט עליהם, אלא ההיפך הוא הנכון, שבני ישראל באמצעות תורה ומצוות, יכולים הם לשלוט על המזלות. וזה מה שאומרת התורה 'ואתה לא כן נתן לך ה' אלוקיך', שישראל אינם תחת ממשלת הקוסמים והמזלות.

ובפרשת בחוקתי מפרש רבינו הקדוש את הפסוק 'אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ' שיש לפרש על המזלות והכוכבים שהם חוקות השמים, ואמרה התורה שעל ידי לימוד וקיום התורה ושמירת המצוות, אתם תשלטו ותדרכו על המזלות, ולא ישפיעו עליכם כלל.

[אור החיים שופטים פרק יח פסוק יד; בחוקותי פרק כו פסוק ג]

להצלחה
ברוחניות ובגשמיות
ופרנסה בשפע
עדי בן מרלן
ובני ביתו

לעילוי נשמת
חן ברכה
בת לאה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שמואל בביוף
בן בלור
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שמעיה כוסיוף
בן יעל
ת.נ.צ.ב.ה

להקדשות, לתרומות ולכל המעוניין לקבל את העלון אפשר לפנות לטלפון 058-3201352
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילות המוסדות גם דרך "נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתינו : מפרץ שלמה 100 חולון | טלפון : 03-5591756 | פקס : 03-5584485

לעילוי נשמת
שמואל בביוף
בן בלור
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שמעיה כוסיוף
בן יעל
ת.נ.צ.ב.ה